

Arvamuste ja kooskõlastuste koondtabel

1. ARVAMUSED
1.1.Puudutatud asutused ja isikud

Jrk nr	Arvamuse esitaja	Arvamuse sisu	Pädeva asutuse põhjendus ja otsus esitatud arvamuse osas
1	Maa-amet 07.02.2020 nr 6-3/20/1344-2	<p>Maa-ameti kaardirakendusest nähtub, et rekonstrueeritava maantee äärde jäävad järgmised siilukujulised reformimata maaüksused:</p> <p>1. maaüksus, mis jääb rekonstrueeritava maantee ja Peedu (katastriüksuse tunnus 58202:002:0582) kinnisasja vahele;</p> <p>2. maaüksus, mis jääb rekonstrueeritava maantee ja Peedu (katastriüksuse tunnus 58202:002:0583) ning Vana-Soka (katastriüksuse tunnus 58201:001:0243) kinnisasjade vahele;</p> <p>3. maaüksus, mis jääb rekonstrueeritava maantee ja Raudsepa (katastriüksuse tunnus 58202:002:0803) kinnisasja vahele;</p> <p>4. maaüksus, mis jääb rekonstrueeritava maantee ja Uue-Kassioti (katastriüksuse tunnus 58202:002:0611) kinnisasja vahele.</p> <p>Maa-amet hinnangul ei ole siilukujuliste reformimata maaüksuste puhul tegemist riigi maareservina säilitatavate maaüksustega. Maa-amet teeb Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ettepaneku alustada eelpool nimetatud maaüksuste osas maa riigi omandisse jätmise menetlust. Eeldusel, et nende maade osas ei ole esitatud maa erastamise, tagastamise või maa munitsipaalomandisse andmise taotlusi, kavandada ribad 46 Tatra-Otepää-Sangaste maantee koosseisu. Palume tee rekonstrueerimisprojekti joonisel näidata reformimata riigimaast moodustatavad krundid äralõikena.</p> <p>Rekonstrueeritav maantee piirneb Vahe (katastriüksuse tunnus 58201:001:0172) kinnisasjaga, mille riigivara valitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus on Maa-amet. Juhul, kui projekti koostamise käigus on vajalik äralõike teostamine kinnisasjalt, palume selle kooskõlastada Maa-ametiga.</p> <p>Riigitee 46 Tatra-Otepää-Sangaste km 12,972-25,683 asuva Makita-Otepää lõigu kaitsevööndisse jäävad tihendusvõrgu geodeetilised märgid Nõuni (andmebaasi id 15124) ja Kintsli (andmebaasi id 15081) ning kohaliku võrgu polügonomeetria märgid nr 1709 (id 14044), nr 525 (id141139), nr 3907 (id 14070) ja nr 510 (id 14099). Nimetatud geodeetiliste märkide kaitsevööndiks on 3 m märgi tsentrist.</p> <p>Ruumiandmete seaduse (edaspidi RAS) § 25 sätestab, et geodeetilise märgi kaitsevöönd on geodeetilist märki ümbritsev ala, kus geodeetilise märgi kaitse ja kasutamise vajadusest tulenevalt kitsendatakse inimtegevust. RAS § 26 lõige 1 sätestab üheselt, et geodeetilise märgi kaitsevööndis on ilma geodeetilise märgi omaniku loata keelatud igasugune tegevus, mis võib kahjustada geodeetilist märki ja selle tähistust, mh löökmehhanismidega töötamine, pinnase tihendamine või tasandamine, transpordivahenditele ja mehhanismidele läbisõidukohtade rajamine ning künni- või mullatööde tegemine.</p> <p>Geodeetilise märgi teisaldamisel ning sellega seonduvatel ehitus-, mõõtmis- ja arvutustööde tegemisel tuleb juhinduda „Kohalike geodeetiliste võrkude rajamise ja rekonstrueerimise juhendist“ (https://geoportaal.maaamet.ee/docs/Geodeesia/Kohaliku-geodeetilise-vorgurajamiseja-rekonstrueerimise-juhend.pdf?t=20180511112316).</p>	<p><u>Otsus:</u></p> <p>1. Kavandada rekonstrueeritava maantee äärde jäävad siilukujulised reformimata maaüksused riigitee koosseisu.</p> <p>2. Kui projektiga tekib maavajadus reformimata riigimaadest või kinnisasjadest, mille volitatud asutus on Maa-amet, koostatakse projekteerimistingimuste punkti 2.3 ja 6.11 alusel krundijaotuskava, milles näidatakse ära kavandatav äralõige ning projektlahendus kogu kinnistuga piirneval lõigul. Maa-amet kaasatakse sellisel juhul nii maade omandamise protsessi kui ka ehitusloa menetlusse.</p> <p>3. Juhul kui projektiga kavandatakse geodeetiliste märkide teisaldamist, rekonstrueerimist või tegevusi geodeetiliste märkide kaitsevööndis (3m märgi tsentrist), kaasata Maa-amet kooskõlastajana ehitusloa menetlusse.</p>

		Palume riigitee 46 Tatra-Otepää-Sangaste km 12,972-25,683 asuva Makita-Otepää lõigu rekonstrueerimise põhiprojekt esitada täiendavaks kooskõlastamiseks geodeetiliste märkide osas meiliaadressile karin.kollo@maaamet.ee	
2	Otepää Vallavalitsus 30.01.2020 nr 6-7/231-1	Projekti koosseisus anda lahendus jalakäijate ja kergliiklejate ohutuks liiklemiseks Nõuni külas (projekteerida kergliiklustee lisas näidatud ulatuses, vahemikus km 16,593 Ristimäe ristmik – km 18,074 Nõuni ristmik). Otepää Vallavalitsus soovib, et valminud ehitusprojekt esitataks Otepää Vallavalitsusele ülevaatamiseks ning heakskiidu andmiseks.	Otsus: Muuta projekteerimistingimuste eelnõu punkti 4.3 järgmiselt: <ul style="list-style-type: none"> Projekteerida Nõuni küla lõigule kergliiklustee, et eraldada jalakäijad sõiduautodest. Kergliiklustee ulatus täpsustada projekteerimise käigus võttes arvesse kergliiklusteede vajaduse hindamist ja liiklusohutust. Vastavalt kergliiklusteede vajaduse hindamise tulemustele projekteerida täiendavad kergliiklusteede lõigud (kui uuringu tulemusena osutuvad need vajalikuks).
3	Päidla küla	Seoses riigiteel 46 Tatra-Otepää-Sangaste km 12,972-25,683 asuva Makita-Otepää lõigu rekonstrueerimise projekteerimistingimuste lähteülesande koostamisega soovime, et Otepää vald ja Maanteeamet arvestaks kindlasti ka kehtivas arengukavas toodud Otepää- Nõuni kergliiklustee ehitamisega https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/4020/2201/9021/arenguvisioon.pdf# (lk 13). Päidla küla piirneb vahetult nimetatud teelõiguga ning lähim kauplus, raamatukogu ja kultuurimaja asuvad Nõunis. Samuti käib enamus lapsi Päidlast Otepäale kooli, mistõttu on ohutu ja turvaline kevadel-suvel-sügisel kasutada liikumiseks just kergliiklusteed. Ka huvitegevusega saavad Päidla inimesed tegeleda kas Otepääl või Nõunis. Üha rohkem on inimesed liikumas kas jalgsi või jalgrattaga ning ohutu liikumise tagamiseks on kergliiklustee rajamine mõõdapäasmatu. Teadaovalt on Päidla küla elanikega ka just tiheda liikluse tõttu Kitsli-Nõuni lõigul mitu ohtlik õnnetus juhtunud, õnneks on siiani jäänud inimesed puutumata. Paljused ohtlikkuse tõttu inimesed pigem nüüd väldivad jalgsi ja rattaga liikumist nimetatud maanteel, samas on uuringud tõestanud (https://www.terviseinfo.ee/et/valdkonnad/liikumine), et inimeste aktiivne liikumine aitab oluliselt kaasa elanikkonna hea tervise püsimisel. Kergliiklustee on vähim, millega riik ja omavalitused saavad panustada inimeste terviseteadliku käitumisse. Olgu ka nimetatud, et edaspidi soovime olla kursis nimetatud tee rekonstrueerimise arengutega.	Selgitus/põhjendus: Viidatud arengukava on koostatud Otepää Vallavalitsuse poolt. Riigitee rekonstrueerimise aluseks on tehoiukava. Ühelgi osapool ei saa olla õigustatud ootust, et riigitee rekonstrueerimisel täidetakse Otepää Vallavalitsuse poolt koostatud arengukavas seatud eesmärgid 100%-liselt. Projekteerimistingimuste eelnõu punkti 5.8 kohaselt koostatakse projekteerimise käigus kergliiklusteede vajaduse hindamine ning punkti 4.3 kohaselt projekteeritakse kergliiklusteede lõigud nendesse kohtadesse, kus see on projekteerimise normidega vajalik. Juhul kui kergliiklustee ei osutu vajalikuks, eeldatakse et jalakäijad ja jalgratturid liiklevad teepeenral. Projekteerimistingimuste eelnõu punkti 4.5.4 kohaselt tuleb projekteerida 0,75m laiused kindlustatud peenrad, mis loovad võimaluse jalgsi ja jalgrattaga liiklemiseks. Punktis 6.3 viidatud liikluskorralduse juhised annab põhjendatud juhtudel võimaluse kindlustatud peenra laiendamiseks. Otsus: Kergliiklusteede täpne ulatus ja asukohad täpsustada projekteerimise käigus.
4	Nõuni küla	Vastavalt Nõuni küla üldkoosolekule, mis toimus 16.02.2020 algusega kell 18.00 Nõuni Kultuurimajas, lähtudes ja tuginedes: 1. kehtivale Otepää valla arengukavale 2019 –2028 https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/4020/2201/9021/arenguvisioon.pdf# <i>Vt. arengukava lk 13 punkt 3. Pikaajalist arengut arvestava taristu arendamine - Otepää-Nõuni kergliiklustee rajamine.</i> 2. Nõuni küla kodanike arvamusele 3. Nõuni naaberkülade arvamusele edastan Teile 16.02.2020 Nõuni küla koosolekul kujundatud arvamused, soovid ja vajadused: 1. Vaja on kergliiklustee Makita-Nõuni-Otepää täismahus. See ei ole ainult Nõuni piirkonna huvides, vaid ka Otepää ja laiemas plaanis kogu riigi huvides. Sellel lõigul liigub lisaks Otepää valla inimestele pea aasta ringselt palju sportlasi, harrastajaid ka mujalt Eestist, Tartust jne. Maanteel treenivad pidevalt erinevad jalgrattaklubid marsruudil Otepää-Nõuni-Makita-Pangodi- Tatra jne. Eluohtlik on olnud juba aastaid. 2. Lisaks märkasime, et Otepää valla poolt saadetud arvamuse (Nende kiri: 30.01.2020 nr 6- 7/231-1) plaanil olev punase joonega märgitud külasisene kergliiklustee "jalgte" plaan ei ole korrektne. "Lisa 1" (NÕUNI JALGTEE - parandus 16veeb2020) on plaanil toodud Nõuni küla poolne paranduse, mis on märgitud punase-sinise joonega.	Selgitus/põhjendus: Viidatud arengukava on koostatud Otepää Vallavalitsuse poolt. Riigitee rekonstrueerimise aluseks on tehoiukava. Ühelgi osapool ei saa olla õigustatud ootust, et riigitee rekonstrueerimisel täidetakse Otepää Vallavalitsuse poolt koostatud arengukavas seatud eesmärgid 100%-liselt. Kergliiklusteed: Projekteerimistingimuste eelnõu punkti 5.8 kohaselt koostatakse projekteerimise käigus kergliiklusteede vajaduse hindamine ning punkti 4.3 kohaselt projekteeritakse kergliiklusteede lõigud nendesse kohtadesse, kus see on projekteerimise normidega vajalik. Juhul kui kergliiklustee ei osutu vajalikuks, eeldatakse et jalakäijad ja jalgratturid liiklevad teepeenral. Projekteerimistingimuste eelnõu punkti 4.5.4 kohaselt tuleb projekteerida 0,75 m laiused kindlustatud peenrad, mis loovad võimaluse jalgsi ja jalgrattaga liiklemiseks. Punktis 6.3 viidatud liikluskorralduse juhised annab põhjendatud juhtudel võimaluse kindlustatud peenra laiendamiseks. Valgustus: Projekteerimistingimuste eelnõu punkti 6.8 kohaselt tuleb projekteerida valgustus lähtuvalt „Riigimaanteede valgustamise juhisele“, mis on kättesaadav Maanteeameti kodulehelt juhendite alt (https://www.mnt.ee/et/ametist/juhendid/ehitus-ja-remont).

		<p>3. Vaja on antud teelõigu rajada "jalgtee" valgustus, Uue-Liivamäe kinnistu tee otsast kuni Kullipesa Puhkemaja teeristini (Kinnistute Tammetõru Põld ja Vana-Tüki vahel oleva tee otsani).</p> <p>4. Vaja on antud teelõigu "jalgtee" ulatuses kehtestada kiiruse piirang 50 km/h (asula sisene), ehk asula alguse märgid palume tõsta Uue-Liivamäe kinnistu tee otsa ja teine Kullipesa Puhkemaja teeristi (Kinnistute Tammetõru Põld ja Vana-Tüki vahel oleva tee otsa).</p> <p>5. Lisaks on vaja planeerida "Ristimäe" bussipeatuse valgustus.</p> <p>6. Palume arvestada bussipeatuste planeerimisel vastavalt Nõuni küla vajadustele. Soovime bussipeatuste ootepaviljonid teha ühtses "Nõuni" stiilis, mis aitab kujundada Nõuni küla mainet.</p> <p>7. Arvestada sellega, et Nõuni Puhkeala (Nõuni algkooli) kinnistul oleva detailplaneering on uuendamisel ja muutmisel. Seoses sellega muutub ka maha- ja pealesõit maanteele. On vaja arvestada ala teenindavate turistide bussidega.</p> <p>8. Arvestada ja lahendada Nõuni küla sisene parkimisvajadus. Külasisesel platsil, Nõuni poe, raamatukogu ja kultuurimaja külastavate inimeste jaoks.</p> <p>9. Lisaks on meil plaanid Nõuni sees oleva vana bussipeatuse hoone ja kinnistuga. See on nüüd Otepää valla omandis. Vaja on lahendada prügikonteinerite ladustamise koht. Hetkel on klaasikonteiner keset küla oleval platsil, mis on kole ja selle ümbruses tekib tahtmatult ikka prügi. Kaks prügikonteinerit on Nõuni raamatukogu taga oleval parklas. See on probleem, mis on vaja lahendada.</p> <p>10. Palume meid, "Nõuni küla" , mida esindab Nõuni külavanem ja Otepää valla esindajaid kaasata aktiivselt Nõuni külaga seonduvate detailide planeerimisel ja projekteerimisel.</p>	<p><u>Bussipeatused:</u> Projekteerimistingimuste eelnõu punkti 4.2 kohaselt tuleb koostöös kohalike omavalitsuste ja ühistranspordikeskusega täpsustada bussipeatuste asukohad.</p> <p><u>Parkimine:</u> Parkimise korraldamine pole riigitee rekonstrueerimise projekti eesmärk ja seda pole projekteerimistingimustega ette nähtud. Avalikku teenust pakkuvate asutuste juures parkimise korraldamine on arendaja kohustus ning liiklusohutust arvesse võttes ei ole soovitatav seda teha riigiteel. Ei ole välistatud, et projekti koostamise käigus muudetakse olemasolevat parkimiskorda, suletakse üleliigseid mahasõite või ehitatakse osaliselt ümber olemasolevaid riigiteega külgnevaid parklaid. Sellisel juhul tagatakse projektiga parklate toimivus.</p> <p><u>Otsus:</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Kergliiklusteede täpne ulatus ja asukohad täpsustada projekteerimise käigus.2. Kergliiklusteede täpne ulatus ja asukohad täpsustada projekteerimise käigus.3. Projekteeritava valgustuse ulatus otsustada projekteerimise käigus lähtudes asjakohastest juhistest.4. Kiiruspiirangute rakendamine täpsustada ja otsustada projekteerimise käigus. Põhjendatud juhtudel projekteerida kiirusepiirangud.5. Projekteeritava valgustuse ulatus otsustada projekteerimise käigus lähtudes asjakohastest juhistest.6. Bussipeatuste lahendused otsustada projekteerimise käigus koostöös Otepää Vallavalitsuse ja MTÜ Valgamaa Ühistranspordikeskusega.7. Mahasõitude suurused täpsustada projekteerimise käigus. Sealjuures võtta arvesse projekteerimistingimuste menetluses esitatud ettepanekuid ning täpsustada asjaolusid projekteerimise käigus.8. Parkimisvajadust Nõuni külas eraldi eesmärgina mitte lahendada. Täpsemad lahendused selgitada välja ja otsustada projekteerimise käigus.9. Prügikonteinerite probleemi mitte lahendada, kuna see pole projekteerimistingimuste eesmärk. Juhul kui prügikonteinerid jäävad projektile ette, siis leida koostöös Otepää Vallavalitsuse ja Nõuni küla esindajatega nendele uus sobiv asukoht ja näha ette nende ümbertõstmine.10. Kaasata Otepää Vallavalitsuse esindajad projekti koosolekutele. Vajadusel kaasata koosolekutele ka Nõuni küla esindaja.
--	--	--	---

1.2.Piirnevate kinnisasjade omanikud

Jrk nr	Kinnisasja nimi ja tunnus	Arvamuse sisu	Pädeva asutuse põhjendus ja otsus esitatud arvamuse osas
1	Tartu mnt 24 55601:002:0640 AS Alexela	Meie Otepää tanklasse võiks olla pöörded ja võib olla ka kiirendusrada väljumisel Otepää poole. Samuti on Tartu poolt tulles kaldenurk üsna ebamugav, võimalusel võiks sissesõidu osa ala tõsta, et talvisel ajal ei jääks autojuhid hätta. Seal on meil ikka muresid olnud.	<p><u>Otsus:</u> Alexela tankla ristmike lahendused täpsustada projekteerimise käigus. Võimalusel parandada kaldenurki, kui seda on võimalik saavutada mõistlike kulutustega. Kiirendusraja projekteerimine on arvestades kiiruspiirangut ja liiklussagedust ebaotstarbekas. Lõplik lahendus otsustada projekteerimise käigus.</p>
2	Väike-Ilusa 58202:002:0844	Makita bussijaamast Otepää poole umbes 1.5- 2km asub enamus lapsi kes kasutavad bussi. Kas oleks võimalik teha sinna bussipeatus? Makita bussipeatus on kaugel, sinnani viiv tee ei ole valgustatud (autod ei näe tee ääres lapsi liikumas), väga ohtlik!	<p><u>Selgitus/põhjendus:</u> Projekteerimistingimuste eelnõu punkti 4.2 kohaselt tuleb koostöös kohalike omavalitsuste ja ühistranspordikeskusega täpsustada bussipeatuste asukohad.</p>

			<u>Otsus:</u> Kaaluda täiendava bussipeatuse rajamist soovitud asukohta. Lõplik lahendus otsustada projekteerimise käigus koostöös Otepää Vallavalitsuse ja MTÜ Valgamaa Ühistranspordikeskusega.
3	Kuigopõllu 58202:003:0038	Soovime, et meie kinnistutele oleks rajatud juurdepääs.	<u>Selgitus/põhjendus:</u> Mahasõitude projekteerimisel lähtuda järgmisest põhimõttest: Olemasolevad mahasõidud, juhul kui need on vajalikud kinnistutele juurdepääsuks, rekonstrueerida. Võimalusel näha ette olemasolevate mahasõitude sulgemine, kui on juurdepääs võimalik tagada kusagilt mujalt. Uusi mahasõite projektiga mitte kavandada, välja arvatud juhul kui projekti tulemusena kaob kinnistule juurdepääs kusagilt mujalt. <u>Otsus:</u> Täpsemad lahendused selgitada välja projekteerimise käigus. Sealjuures võtta arvesse projekteerimistingimuste menetluses esitatud ettepanekuid ning täpsustada asjaolusid projekteerimise käigus.
4	RMK	Kasvavate puude raie vajadusel tuleb pöörduda RMK Valgamaa metsaüleva poole raieks vajaliku dokumentatsiooni vormistamiseks ja raietööde korraldamiseks vähemalt kaks kuud enne ehitustöödega alustamist. Raadamise vajadusel projekti raames tuleb saata avaldus koos raadamist vajava ala plaaniga dwg. formaadis failina (koordinaatide süsteem L-EST97) RMK Kagu regioonile kagu.regioon@rmk.ee raieks vajaliku dokumentatsiooni vormistamiseks ja raadamise lepingu sõlmimiseks. Raicala piirid peavad olema looduses tähistatud taotleja poolt. Ühtlasi juhime tähelepanu, Aakre metskond 29 ja Aakre metskond 113 katastriüksus asub Otepää Looduspargi kaitsealal ning sellest tulenevalt tuleb tegevus katastriüksusel kooskõlastada kaitseala valitsejaga, kelleks on Keskkonnaamet.	<u>Otsus:</u> Arvestada RMK ettepanekutega.
5	Tüki aida 58202:002:1300	Kui ma krundi ostsin siis kasutati krundile juurdepääsuks teed (üks suund tuli üle naaberkinnistu ja teiselt poolt pääses suure tee peale) praeguseks hetkeks pole krunti aastaid kasutatud ja sõidujooned on kõik rohtu kasvanud. Olen kuulnud, et minu krundi ja suure tee vahele planeeritakse millalgi ehitada kergliiklusteed. Minu jaoks on oluline, et sealt jäetakse mulle krundile sissesõidu koht, sest vastasel juhul mul ei ole mingisugust pääsu enda krundile. Plaanis on sinna kinnistule ehitada uus hoone ja loodan, et maanteeamet arvestab seda uusi tulevasi planeeringuid tehes.	<u>Selgitus/põhjendus:</u> Mahasõitude projekteerimisel lähtuda järgmisest põhimõttest: Olemasolevad mahasõidud, juhul kui need on vajalikud kinnistutele juurdepääsuks, rekonstrueerida. Võimalusel näha ette olemasolevate mahasõitude sulgemine, kui on juurdepääs võimalik tagada kusagilt mujalt. Uusi mahasõite projektiga mitte kavandada, välja arvatud juhul kui projekti tulemusena kaob kinnistule juurdepääs kusagilt mujalt. <u>Otsus:</u> Täpsemad lahendused selgitada välja projekteerimise käigus. Sealjuures võtta arvesse projekteerimistingimuste menetluses esitatud ettepanekuid ning täpsustada asjaolusid projekteerimise käigus.
6	Veske 63602:001:0421	Tartu poolt Otepäälle sisse sõites jäävad kaks reklaami paremale tee äärde (POSTIMEES, COOP). Need kaks reklaami peavad üles jääma ja olema nähtaval nii tee remondi käigus, kui ka pärast remonti. Postimehe reklaami eest läheb sissesõidutee minu kinnistule, mis peab samuti alles jääma.	<u>Selgitus/põhjendus:</u> Mahasõitude projekteerimisel lähtuda järgmisest põhimõttest: Olemasolevad mahasõidud, juhul kui need on vajalikud kinnistutele juurdepääsuks, rekonstrueerida. Võimalusel näha ette olemasolevate mahasõitude sulgemine, kui on juurdepääs võimalik tagada kusagilt mujalt. Uusi mahasõite projektiga mitte kavandada, välja arvatud juhul kui projekti tulemusena kaob kinnistule juurdepääs kusagilt mujalt. <u>Otsus:</u> Täpsemad lahendused selgitada välja projekteerimise käigus. Sealjuures võtta arvesse projekteerimistingimuste menetluses esitatud ettepanekuid ning täpsustada asjaolusid projekteerimise käigus. Reklaame mitte likvideerida. Juhul kui reklaamid jäävad ehitustöödele ette, näha projektiga ette nende ümbertõstmine.

7	<p>Koolioja 58202:002:1440</p>	<p>Soovin olla abiks Maanteeametile, Riigitee 46 Tatra – Otepää, rekonstrueerimise osas. Olen töötanud Otepää maastikukaitseala juhatajana ja tean osaliselt raskeid geoloogilisi ja muid lõike. Otepää kõrgustiku jagab pooleks Pühajärve – Emajõe vagumus ida ja läänetiivaks, kus asuvad Pühajärv, Nõuni järved , Päidla järvestik, Pangodi järv ja veel palju teisi veekogusid. Näiteks, Nõuni kooli kinnistul, kanalisatsiooni ehitamiseks on tehtud kolm kuue meetri sügavust puurauku, kus pinnase kiht on õhuke ja pealispinna all on erinevate struktuuridega savi – liiva möll, mis on täidetud Otepää kõrgustiku Idatiiva survealise veega. Projektis öeldakse, et veesamba kõrgus järvepinnast on 70 cm ja see on nähtav reovee ülepumpamise kaevu juures.</p> <p>Tähelepanu peaks pöörama Nõuni külast Tartu poole minevatele elektriliinidele, kuna need pidid kaabliga maa sisse minema. Otepää poolne minevad liinid tehti ära. Nõuni keskuse kinnistu ja maantee vahelt jooksevad telefoni- ja interneti kaablid. Valgustamist vajaks Nõuni küla vaheline maantee osa.</p> <p>Võimaluse korral soovin projekteerijatega kohtuda ja näidata neid keerulisi kohti looduses.</p>	<p>Otsus: Kasutada esitatud infot lähteandmetena uuringute teostamisel ja projekteerimisel. Vajadusel kaasata maaomanikku, et ennetada ja vältida võimalikke probleeme ehituse ja hilisema eksploatatsiooni ajal. Nõuni küla vahelise lõigu valgustamine otsustada projekteerimise käigus lähtudes asjakohastest juhistest.</p>
8	<p>Metsatu 63602:001:0622</p> <p>Metsatu 63601:001:0337</p>	<p>Minu Metsatu talu asub kahes osas, mõlemal pool maanteed, Makita-Otepää lõigul. Läänepoolne maalapp on 8,2 hektarit ja koosneb metsast ning põllumaast. Idapoolne maa-ala on 53,5 hektarit, kus metsa- ja põllumaale lisandub veel asustatud piirkond, mis koosneb elamust, külaliste puhkemajast ja vanast rehemajast- kuulub renoveerimisele. Sissesõit, nii paremale kui vasakule on maantee pöörangus lääne poole.</p> <p>Mis puutub maanteeesse ja kruntidesse on see, et sissesõidu teed tulevad üle kraavide taludesse sisse. Et sisse sõita peab kiirust oluliselt vähendama. Läänepoolne sissesõit viib naaber talusse, kus asub autoparandus töökoda nimega “Inspect Motors”. Idapoolne sissesõit tuleb üle drenaaž truubi meie elumaja ja Valge Elevandi Puhkemaja juurde.</p> <p>Need faktid on kõik olulise tähtsusega maantee kujundamisel.</p> <p>Meie Otepää politseinikel on komme ennast parkida sissesõidu tee peal, et mõõta maanteel sõitjate kiirust.</p> <p>Metsatu piiri pikkus Teie projekteeritud teelõigus on 0,6 km, seega – umbes 5% sellest lõigust.</p> <p><u>Ettepanek 1:</u> Nii siis, mis võiks olla lubatud maantee kiirus, näiteks Kastolatsi ja Otepää vahel, mille distants on umbes 2 km? Ise pakun, et see võiks olla 70 km/h. Miks? a) asume Otepää Looduspargi piirides, kus loomad/linnud on teoreetilise kaitse all (“Hoia, mida armastad”); kus 90 km/h, sõidetakse praktiliselt 10 üle, mis tähendab, et teeäärsete loomalaipade arv vaid kasvab; meie metsad on igasuguseid toredaid loomi täis; b) kui Te ise, autoga, pole kitse või põdraga kokku põrganud, aga mina olen ja võin Teile kinnitada, et ei loomale ega autole ja tihti ka sõitjatele pole see meeldiv – ja võib koguni saatuslik olla; c) tavalisele mootorsõitjale pole tarvis nende kahe väikese küla vahel kihutada; d) mis puudutab Metsatu osa selles teelõigus on see, et mõlemal pool teed on sissesõidu teed, mis vajavad olulist pidurdamist nii suvel kui libedal talve ajal; suur kiirus selles lõigus võib tulla äärmiselt ohtlik (ja võiks öelda, et mõttetult ohtlik); e) Kastolatsi bussipeatusest Metsatu sissesõitudeni, 0,2 km, on antud maanteelõigus 4 sissesõitu – 2 lääne- ja 2 idapool, mille kasutamisel on vaja sõidukiirust vähendada.</p>	<p>Selgitus/põhjendus: <u>Kergliiklusteed:</u> Projekteerimistingimuste eelnõu punkti 5.8 kohaselt koostatakse projekteerimise käigus kergliiklusteede vajaduse hindamine ning punkti 4.3 kohaselt projekteeritakse kergliiklusteede lõigud nendesse kohtadesse, kus see on projekteerimise normidega vajalik. Juhul kui kergliiklustee ei osutu vajalikuks, eeldatakse et jalakäijad ja jalgratturid liiklevad teepeenral. Projekteerimistingimuste eelnõu punkti 4.5.4 kohaselt tuleb projekteerida 0,75 m laiused kindlustatud peenrad, mis loovad võimaluse jalgsi ja jalgrattaga liiklemiseks. Punktis 6.3 viidatud liikluskorralduse juhised annab põhjendatud juhtudel võimaluse kindlustatud peenra laiendamiseks.</p> <p><u>Müra:</u> Maanteeameti tegevused normatiive ületava müra vähendamisel järgneva viie aasta jooksul on seatud tegevuskavas „Välisõhus leviva müra vähendamise tegevuskava maanteelõikudes, mida kasutab üle 3 miljoni sõiduki aastas 2019-2024“ (leitav https://www.mnt.ee/et/tee/mura-ja-valisohk/valisohus-leviva-mura-vahendamise-tegevuskava-maanteeloikudes-mida). Tegevuskavaga on hõlmatud maanteelõigud, mida kasutab üle 8200 sõiduki ööpäevas (s.o üle kolme miljoni sõiduki aastas 2014.aasta põhjal) ning põhineb „Välisõhus leviva müra vähendamise tegevuskava maanteelõikudes, mida kasutab üle 3 miljoni sõiduki aastas 2019-2024“. Esmatähtsad parandamist vajavad olukorrad on tegevuskavas esitatud prioriteetsuse järjekorras. Vastavalt sellele toimub nende realiseerimine. Riigitee 46 km 12,972-25,683 asuva Makita-Otepää lõigu liiklussagedus 2018.a oli 2604 sõidukit ööpäevas ja tulenevalt sellest müratõkkeid ei rajata.</p> <p>Otsus: 1. Kiiruspiirangute rakendamine täpsustada ja otsustada projekteerimise käigus. Põhjendatud juhtudel projekteerida kiirusepiirangud. 2. Kergliiklusteede täpne ulatus ja asukohad täpsustada projekteerimise käigus. 3. Mahasõitude suurused täpsustada projekteerimise käigus. Sealjuures võtta arvesse projekteerimistingimuste menetluses esitatud ettepanekuid ning täpsustada asjaolusid projekteerimise käigus. 4. Müremeetmeid mitte projekteerida.</p>

		<p><u>Ettepanek 2:</u> On siis veel mõtiskleda võimaliku kergliiklustee asukohast. Toetan kontseptsiooni, et selline tee võiks olla, aga tee peaks olema läänepool maanteed ja mitte ida pool, vähemalt Metsatu piirides, mille põhjuseks:</p> <p>Olemasolev kergliiklustee Otepääl lõpeb Alajaama bussipeatuse juures, läänepool maanteed; Metsatu sissesõiduni sellest punktist pole ühtegi lõiget; selle vastu idapool on 5 sissesõidu teed ja 3 majapidamist, mida kergliiklustee segaks, kui asuks idapool maanteed.</p> <p><u>Ettepanek 3:</u> Idapoolne sissesõit Metsatu talu elamukompleksi (eramu, külaliste puhkemaja Valge Elevant, Rehemaja) üle truubi võiks olla 3 korda laiem, et oleks võimalik sisse sõita ka turismibussiga või suurema veokiga, et renoveerida Rehemaja, mis on siin aastast 1905. 2)</p> <p><u>Ettepanek 4:</u> Metsatu osa teelõigust (idapoolne) võiks olla kaitstud maantee poolt kuusehekiga, mis summutaks autode müra, mis praegu kostab külaliste puhkemajja.</p>	
9	<p>Ilusa 58202:002:0842</p> <p>Ilusa 58201:001:0186</p>	<p>1. Mõlemal pool teed on "Nõude" bussipeatus koolilastele, sinna on vaja tekitada bussipeatuse taskud, millele ehitaksime tuulekojad.</p> <p>2. Palun maantemüra tõkestamiseks müraplanku. Ilmselt on seda vaja ka naaber kinnistutele, Väike ilusa ja Maaroosi.</p>	<p><u>Selgitus/põhjendus:</u> <u>Bussipeatused:</u> Projekteerimistingimuste eelnõu punkti 4.2 kohaselt tuleb koostöös kohalike omavalitsuste ja ühistranspordikeskusega täpsustada bussipeatuste asukohad.</p> <p><u>Müra:</u> Maanteeameti tegevused normatiive ületava müra vähendamisel järgneva viie aasta jooksul on seatud tegevuskavas „Välisõhus leviva müra vähendamise tegevuskava maanteelõikudes, mida kasutab üle 3 miljoni sõiduki aastas 2019-2024“ (leitav https://www.mnt.ee/et/tee/mura-ja-valisohk/valisohus-leviva-mura-vahendamise-tegevuskava-maanteeloikudes-mida). Tegevuskavaga on hõlmatud maanteelõigud, mida kasutab üle 8200 sõiduki ööpäevas (s.o üle kolme miljoni sõiduki aastas 2014. aasta põhjal) ning põhineb „Välisõhus leviva müra vähendamise tegevuskava maanteelõikudes, mida kasutab üle 3 miljoni sõiduki aastas 2019-2024“. Esmatähtsad parandamist vajavad olukorrad on tegevuskavas esitatud prioriteetsuse järjekorras. Vastavalt sellele toimub nende realiseerimine. Riigitee 46 km 12,972-25,683 asuva Makita-Otepää lõigu liiklussagedus 2018. a oli 2604 sõidukit ööpäevas ja tulenevalt sellest müratõkkeid ei rajata.</p> <p><u>Otsus:</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Bussipeatuste lahendused otsustada projekteerimise käigus koostöös Otepää Vallavalitsuse ja MTÜ Valgamaa Ühistranspordikeskusega.2. Müremeetmeid mitte projekteerida.

2. KOOSKÕLASTUSED

Jrk nr	Kaasatud kooskõlastaja	Kooskõlastuse sisu	Pädeva asutuse põhjendus ja otsus esitatud kooskõlastuse osas
1	Keskkonnaamet 09.02.2020 nr 6-2/19/4682-5	Rekonstrueeritav teelõik asub valdavas ulatuses Otepää looduspargi Otepää piiranguvööndis. Looduspargi kaitse-eesmärk on kaitsta, säilitada, taastada, uurida ja tutvustada Otepää kõrgustikule iseloomulikke loodus- ja pärandmaastikke ja looduse mitmekesisust, aidata kaasa säästva puhkemajanduse ja elukeskkonna arengule ning tasakaalustatud keskkonnakasutusele. Otepää	<p><u>Otsus:</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Arvestada Keskkonnaameti ettepanekuga ja jälgida projekteerimisel, et äravoolude ja teetruupide planeerimisega ei kahjustata Nõuni algkooli katastriüksuse piirkonnas looduslikku veerežiimi ega mõjutata Nõuni järve seisundit.

		<p>piiranguvööndi kaitse-eesmärk on hästi säilinud pärandkultuurmaastiku elementide – alale iseloomuliku maakasutuse, piirkonnale omase asustusstruktuuri, arhitektuuripärandi ja maastikuilme – säilitamine, looduse mitmekesisuse, kaitsealuste liikide ja elupaikade kaitse ning kaitsealuste üksikobjektide kaitse.</p> <p>Otepää looduspargi kaitse-eeskirja § 6 punkti 5 järgi on kaitsealal projekteerimistingimuste väljastamiseks vajalik kaitseala valitseja nõusolek.</p> <p>Vastavalt esitatud projekteerimistingimuste lähteülesandele on projektiga kavas uuendada katendit, vajadusel remontida olemasolevat muldkeha, täpsustada bussipeatuste asukohad, projekteerida kergliiklusteede lõigud ning asula- ja piiratud kiirusega lõikudel projekteerida liiklust rahustavad meetmed (näiteks kitsam ristlõige). Maanteelõikude projekteerimisel on ette nähtud arvestada järgmiste parameetritega: sõiduradade arv – 2; sõiduraja laius – 3,25 m; kindlustatud peenra laius – 0,75 m; tugipeenra laius – 0,5 m; mulde laius – 9,0 m. Projekteerimistingimused nõuavad teemaalt vete-piki ja põiksuunalise äravoolu tagamist, s.h. truupide puhul näha ette olemasolevate korras rajatiste puhastamist ning amortiseerunud truupide asemele uute projekteerimist. Ette on nähtud projektile KMH eelhindangu koostamine.</p> <p>Kavandatava ehitustegevusega seotud alal ei ole Keskkonnaregistri andmetel registreeritud kaitseala kaitse-eesmärgiks olevaid liike ega kooslusi, kuid kavandatav tegevus võib mõjutada kaitseala kaitse-eesmärgiks olevaks elupaigatüübiks registreeritud Nõuni järve seisundit.</p> <p>Lähtuvalt eeltoodust nõustub Keskkonnaamet Otepää looduspargi kaitse-eeskirja § 6 punkti 5 alusel Riigitee 46 Tatra-Otepää-Sangaste km 12,972 25,683 asuva Makita-Otepää lõigu rekonstrueerimise põhiprojekti koostamiseks projekteerimistingimuste väljastamisega, kuid palume kõnealuse tee rekonstrueerimise projekteerimisel jälgida, et äravoolude ja teetruupide planeerimisega ei kahjustata Nõuni algkooli katastriüksuse piirkonnas looduslikku veerežiimi ega mõjutata Nõuni järve seisundit.</p>	<p>2. Lugeda projekteerimistingimuste eelnõu Keskkonnaameti poolt kooskõlastatuks</p>
2	<p>Põllumajandusamet 05.02.2020 nr 14.5-1/123-1</p>	<p>Maaparandussüsteemide registri andmetel piirnevad planeeritava alaga või läbivad ala järgmised maaparandusehitised:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mäe-Kuigo-1 (MS kood/ehitise kood 2103740010020/011) eesvool - Kõlli-2 (MS kood/ehitise kood 2021011000010/001) - Kõlli-1 (MS kood/ehitise kood 2021013000010/001) - Nõuni-4 (MS kood/ehitise kood 2103660010040/001) - Nõuni-3 (MS kood/ehitise kood 2103650011140/001) - Kortina-1 (MS kood/ehitise kood 2103680010010/001) koos eesvooluga - Kortina-4 (MS kood/ehitise kood 2103680010020/001) - Koolioja mets (MS kood/ehitise kood 2021013000050/001) <p>Tähelepanu pöörata alljärgnevatele maaparandusehitiste rajatistele:</p> <p>Riigitee 46 Tatra-Otepää-Sangaste km-l 16,253 asub truup, millest 22 m kaugusel põhja suunas asuvad mõlemal pool riigimaanteed düükri torustiku kaevud, mille kaudu suunatakse maaparandusehitise Kõlli-2 veed lähedal olevasse kraavi.</p> <p>Riigitee 46 Tatra-Otepää-Sangaste km-l 19,766 asub truup, mida läbivad maaparandusehitise Nõuni-4 veed. Truup täies ulatuses settega täitunud.</p> <p>Riigitee 46 Tatra-Otepää-Sangaste km-l 22,900 asub truup, millesse on juhitud maaparandusehitise Kortina-1 eesvool. Eesvool kulgeb 230 m ulatuses riigimaantee katastriüksuse piiri vahetus läheduses.</p>	<p>Otsus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Täiendada projekteerimistingimuste eelnõud Põllumajandusameti tingimustega nr 1-5 ja 7-8. 2. Arvestada Põllumajandusameti tingimustega nr 6 ja 9-11. Kuna tegemist on ehitustegevust reguleerivate punktidega, siis neid ei lisata projekteerimistingimuste eelnõusse. 3. Täiendada projekteerimistingimuste eelnõud tähelepanu vajavate maaparandusehitiste rajatistega. 4. Lugeda projekteerimistingimuste eelnõu Põllumajandusameti poolt kooskõlastatuks. 5. Kaasata Põllumajandusamet kooskõlastajana ehitusloa menetlusse.

		<p>Eeltoodut arvestades PMA kooskõlastab projekteerimistingimuste eelnõu tingimusel, et eelnõud täiendatakse järgnevalt:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Geoaluse koostamiseks taotleda PMA-st teeprojektiga seotud maaparandusehitiste teostusjoonised.2. Teostada uurimistööd riigitee maal asuvate ja töötsooni jäävate maaparandussüsteemide ja eesvooludega seotud maaparandusrajatiste tehnilise seisukorra ja toimimisvõime kohta.3. Teeprojekti seletuskirjas, tabelites ja joonistel käsitleda maaparandussüsteemi rajatiste tehnilist seisukorda ja projektlahendust.4. Teekraavidest lisavee juhtimisel maaparandussüsteemi tuleb välja selgitada olemasoleva maaparandusrajatise tehniline seisukord, lisanduv vooluhulk ja dimensioneerida truup, kollektor või veejuhe.5. Kui uuringud ja arvutused näitavad, et olemasoleva maaparandusrajatise nõuetekohaseks toimimiseks on vaja teostada rekonstrueerimistöid maaparandussüsteemi maa-alal, siis vastavalt maaparandusseaduse § 12 alusel tuleb taotleda PMA-st projekteerimistingimused projekti koostamiseks. Projekti peab koostama MATER-i registreeringuga ettevõtte. Projektlahendused peavad tagama maaparandussüsteemide tervikliku toimimise.6. Projekti koostamise, ehitamise ja omanikujärelevalve kulud kannab huvitatud isik.7. Maaparandussüsteemidega seotud lahendused tuleb projekteerimise käigus eelnevalt kooskõlastada PMA-ga. Vajadusel teostada lisauuringud olemasolevate kraavide seisukorra kindlakstegemiseks ja puhastusvajaduste määramiseks.8. Amortiseerunud truupide asemele projekteerida uued, arvestades maaparandussüsteemide veejuhtmete põhjakõrgusi ning korrasolevad puhastada settest, et oleks tagatud maaparandussüsteemide liigvee takistusest äravool.9. Ehitamise ajal ei tohi takistada veevoolu maaparandussüsteemides.10. Ehituse käigus tehtavad maaparandussüsteemi puudutavad muudatused kooskõlastada iga kord PMA-ga.11. Kasutuselevõtujärgselt ei tohi rekonstrueeritud riigitee rajatised seada takistusi maaparandussüsteemist liigvee ärajuhtimisele. Vajadusel näha ette truupide ja veejuhtmete täiendav puhastamine setetest. <p>Lisaks teavitame, et valmiv projekt tuleb kooskõlastada PMA-ga maaparandusseaduse § 50 lõike 1 alusel.</p>	
3	Muinsuskaitseamet 10.02.2020 nr 5.1-17.6/194-1	<p>Muinsuskaitseamet tutvus esitatud dokumentidega ning märgib, et projekteerimisel tuleb arvestada kultuurimälestistega Asulakoht (reg-nr 13105) ja Kalmistu „Kitka kalmemägi“ (reg-nr 13106). Kalmemäge on 1975.–1976. aastal seoses tee-ehitusega kaevatud. Kalme on hetkel Maa-ameti kaardil tähistatud punktobjektina, kuid on mälestise passi (kirja lisa) järgi ulatunud mõlemale poole maanteed. Ehitusprojekti koostamisel palume lähtuda projekti koosseisu nõuetest: ehitusprojekt peab sisaldama eraldi muinsuskaitsepeatükki, mis sisaldab muinsuskaitseadusest tulenevaid nõudeid ning asendiplaanile märkida kultuurimälestised ja mälestiste kaitsevööndid (50 meetrit mälestise piiridest ka juhul, kui see ei ole Maa-ameti kaardil kuvatud).</p> <p>Kui tee-ehitus mälestiste alal või kaitsevööndis ulatub olemasolevast teetammist välja (sh ka sügavamale), on kaevetöödel oht arheoloogilise kultuurikihi rikkumisele. Seetõttu tuleb kaevetöödel teetammist väljaspool tagada esmalt arheoloogilise uuringu (meetodiks: jälgimised, vajadusel väljakaevamised) läbiviimine. Arheoloogilisi uuringuid võib läbi viia vastava pädevusega isik või ettevõtja (muinsuskaitseadus, edaspidi MuKS § d 46 47, § 68 lg 2 p 3 § d 69 70). Tuleb arvestada, et irdseid luid ja esemeid võib Kalmistu reg nr 13106 lähistelt välja tulla ka olemasolevast teetammist. Muinsuskaitseameti määratud uuringud on juriidilisele isikule hüvitatavad 50 % ulatuses (1500 euro piires). Kui kaevetööd toimuvad olemasoleva teetammi alal, ei ole arheoloogilised uuringud vajalikud.</p>	<p>Otsus:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Täiendada projekteerimistingimuste eelnõud kultuurimälestise loeteluga.2. Täiendada projekteerimistingimuste eelnõud järgmiste Muinsuskaitseameti nõuetega:<ul style="list-style-type: none">• Ehitusprojekt peab sisaldama eraldi muinsuskaitsepeatükki, mis sisaldab muinsuskaitseadusest tulenevaid nõudeid ning asendiplaanile märkida kultuurimälestised ja mälestiste kaitsevööndid (50 meetrit mälestise piiridest ka juhul, kui see ei ole Maa-ameti kaardil kuvatud).3. Lugeda projekteerimistingimuste eelnõu Muinsuskaitseameti poolt kooskõlastatuks.4. Kaasata Muinsuskaitseamet kooskõlastajana ehitusloa menetlusse.

		<p>Kaevetöödel tuleb arvestada arheoloogiliste leidude ja arheoloogilise kultuurikihi ilmsikstuleku võimalusega nii mälestisel, selle kaitsevööndis kui ka väljaspool mälestise ja selle kaitsevööndi ala. Muinsuskaitseadusest tulenevalt (§ 31 lg 1, § 60) on leidja kohustatud tööd katkesta ma, jätma leiu leiukohta ning teatama sellest Muinsuskaitseametile.</p> <p>Projekt palun esitada Muinsuskaitseametile kooskõlastamiseks.</p>	
--	--	--	--